

Kv Brandstegen, Midsommarkransens grundskola

KONSEKVENSBESKRIVNING AV BEVARANDE AV BEFINTLIGA BYGGNADER

Till grund för ställningstagandena ligger Utbildningsnämndens beställning med nr GR-2204, daterad 2014-03-28 om utredning av 3-parallellig skola för årskurserna förskoleklass till årskurs 9 samt grundsärskola, sammantaget ca 900 elever. Skolan ska initialt organisera 4-parallellig f-6verksamhet samt grundsärskola vilket ställer krav på flexibilitet och omställbarhet. Planerad verksamhet inryms ej inom befintliga byggnader utan kompletterande skolbyggnad måste uppföras på den blivande skoltomten. Enligt den gemensamma bedömning som Utbildningsförvaltningen och SISAB har gjort utifrån platsbesök blir det mycket svårt och kostsamt att skapa yt-, kostnads- och verksamhetseffektiva skollokaler i de gamla byggnaderna. Befintliga byggnader är inrättade för ett helt annat ändamål och kostnaderna för en ombyggnad av dessa för skolverksamhet bedöms bli orimligt höga.

Utbildningsförvaltningens funktionsprogram - det program som utbildningsnämnden beslutat om och som ska ligga till grund för nybyggnad av skolor - omfattar 5 parametrar:

- Trygghet
- Rörelser
- Effektivitet
- Flexibilitet
- Omställbarhet.

Konsekvenser utifrån funktionsprogrammet parametrar

Trygghet (T)

Trygghet beskriver funktioner som bidrar till att verkamma i skolan ges kontroll över situationen och ges förutsättningar för trygghet. Det bidrar till trivsel och lugn och ger förutsättningar för inläring.

Trygghetsparametern kan bli svår att hantera om man sparar de gamla byggnaderna eftersom de skapar "prångiga", instängda avskärmade ytor som försvårar överblickbarheten över skolgården. Det finns stor risk för s k mobbinghörnor. Samma sak gäller den invändiga miljön i de gamla byggnaderna. Undanskymda prång ökar även risken för skadegörelse på byggnaderna.

En tydlig entré situation ska eftersträvas, bevarande av befintliga byggnader kommer eftersom dessa är utspridda på tomten att kräva flera entréer vilket försvårar orienterbarheten för besökare och minskar tillgängligheten.

Ett flertal entréer medför att lås-och passagesystem försvåras och

fördyras, detta gäller speciellt för delar av skolan som hyrs ut på tex kvällstid.

Rörelser (R)

Rörelser beskriver de fysiska förflyttningar som utförs i skolmiljön och hur dessa påverkar och påverkas. Förflyttningarna utförs antingen av enskilda personer eller grupper av personer. Förflyttningarna kan även gälla exempelvis inredning och utrustning.

Lokalerna ska vid nybyggnation och ombyggnader möjliggöra en skofri verksamhet, dvs att ytterskorna tas av i kapprummen och sedan ska elever, personal och besökare kunna förflytta sig utan skor i hela byggnaden. I en situation där de befintliga byggnaderna behålles kräver detta att befintliga och nya lokalerna länkas samman markplan i för att skapa en sammanhållen inomhusmiljö. Se vidare under parameter *Effektivitet*.

Rastverksamhet ska kunna pågå utan att störa undervisningen, befintliga och nyuppförda hus som är utspridda över hela tomten medför att rastverksamhet måste ske intill alla hus.

Entrézonerna ska vara tydligt annonserade. De befintliga husens entréer är delvis otydliga och saknar delvis väderskydd. De är ej anpassade för att undvika trängsel, de är ej heller tillgänglighetsanpassade och hissar saknas. Åtgärdande för att uppföra anpassa entréer bedöms bli mycket kostnadskrävande.

Effektivitet (E)

Effektivitet beskriver graden av användbarhet och förutsättningar för att lokalerna ska användas på rätt sätt. En effektiv skolmiljö bidrar till en väl fungerande arbetsmiljö och underlättar för de i skolan verkamma att uppnå goda resultat.

Effektivitetparametern blir också svår att uppfylla då en skola spridd på ett antal gamla och nya byggnader med nödvändighet inte blir lika yteffektiv som en ny byggnad då de gamla byggnaderna ej innehåller mått som är optimala för skolverksamhet. Nya kopplingar i form av förbindelselänkar i markplan mellan byggnaderna kommer då att krävas, bl a för att möjliggöra en skofri inomhusmiljö, se även parameter *Rörelser*. Dessa skapar mycket spillyta med rena transporttytor vilka är svåra att använda på ett effektivt sätt i övrigt. Den invändiga miljön kommer att bli ineffektiv och tidskrävande i samband med förflyttning mellan olika plan i olika byggnader då förflyttning mellan de olika byggnaderna endast kan ske i markplan.

Samma resonemang som ovan gäller även för WCgrupper och hissar. WC,RWC och hissar måste tillskapas i alla byggnader och med placering så att en trygg miljö erhålles.

Skötsel av utemiljön försvåras av utspridda byggnader med ett flertal entrésituationer tex vid snöröjning

Flexibilitet (F) och Omställbarhet (O)

Flexibilitet belyser verksamhetens möjlighet att med små medel förändra och anpassa närmiljön.

Omställbarhet beskriver möjligheten till förändring över tid vid exempelvis förändrat antal elever eller ändrad användning.

Flexibilitets- och omställbarhetsparametrarna blir mycket svåra att tillgodose då de befintliga byggnadernas mått inte är optimala för skolverksamhet. Verksamheten organiseras så att varje årskurs om ca 90 elever och personal ska kunna samlas i en sk hemvist omfattande klassrum, grupprum och personalarbetsplatser.

Inom befintliga byggnader kan inte hemvister anordnas på det sätt som önskas enligt funktionsprogrammet för en effektiv och optimalt funktionell skola.

Skolgården

Om tillkommande byggnader måste anpassas till den befintliga bebyggelsestrukturen kommer skolgården att bli alltför liten. I en sådan situation kommer en större del av parken att behöva läggas in i skolfastigheten för att rymma en skolgård med acceptabelt mått och utformning (bl a utifrån *Trygghetsparametern*). Det blir svårt att skapa en yteffektiv skolgård.

Tillkommande byggnader resulterar även i att ett stort antal träd tas ned för att ge plats till nya byggnader på området. Det är även troligt att en större mängd berg behöver sprängas bort för att anpassa nya byggnader till de befintliga. Vid nyproduktion tas största möjliga hänsyn till befintliga träd och trädstrukturer samt minimalt ingrepp i berget invid Tellusborgsvägen.

Som skolgården utformas i förslaget blir den lätt överblickbar och utan undanskymda ytor, något som kan vara svårt att uppnå med flera byggnader på tomten.

Tillgänglighet

Tillgänglighetsanpassning av befintliga entréer skulle medföra markarbeten för ramper som tar skolgårdsyta i anspråk. Det är inte troligt att endast en tillgänglig entré räcker till då funktionshindrade ej får diskrimineras. Stadens krav på 10m avstånd till HCP-parkering medför att stor del av skolgården riskerar att upptas av köryta och vändplats för tillgängliga transporter.

Befintliga hus behöver tillgänglighet anpassas bl a med hissar och RWC, vilket tidigare har nämnts och som är mycket kostnadskrävande.

Energieffektivitet och inomhusmiljö

De befintliga byggnaderna klarar inte dagens krav på energieffektivitet, höga kostnader för åtgärdande förväntas, t ex genom nya försörjningssystem. Kommande försörjningssystem för dessa byggnader blir mer ineffektiva och kostsamma både i byggnation och skötsel då varje byggnad tex behöver förses med ett eget ventilationssystem. Vid nyproduktion av en sammanhållen byggnad kan en energieffektiv och kostnadsoptimerad anläggning utföras och underhållas.

De befintliga byggnaderna klarar delvis inte myndighetskrav på takhöjd för att säkra en god inomhusmiljö med avseende på luftkvalitet. Dessa ytor kan då inte användas i verksamheten.

Kostnader

Erfarenhet från andra projekt visar att ombyggnad av befintliga byggnader vilka ej tidigare använts för skolverksamhet blir onödigt kostsam i kombination med att optimala lokaler ej erhålls. Då befintliga byggnader rivs och ny skolbyggnad uppförs skapas möjligheter bygga en skola som uppfyller

Utbildningsförvaltningens funktionsprogram och som kan förvaltas av SISAB på ett effektivt sätt.

Utbildningsförvaltningen har ett högsta belopp att förhålla sig till i form av hyra/per elev och år. Om det beloppet överskrids får utbildningsnämnden inte genomförandet godkänt av kommunfullmäktige. SISAB och utbildningsförvaltningen bedömer att högsta tillåtna kostnadsnivå kommer att överskridas i projektet om befintliga byggnader ska sparas. Resultatet blir att skolan inte kan uppföras och att skolbehovet blir mycket svårt att lösa i området.